

Gruvedrift i Repparfjorden

- ☐ Ta med ordbok fra hylla til høyre ved hovedinngangen.
- ☐ Finn kontoret til Sametingets politiske sekretariat i 2.etasje.
- ☐ Snakk med marinbiologen, som står utenfor bygningen.
- ☐ Hent sand og restmasse ved marinbiologen, og legg i substansseparatoren.
 - ☐ Hva inneholder restmassene?
 - ☐ Finner du noe annet enn oksygen og silisium? **Legg det i kista ved marinbiologen for å motta premie.**
- ☐ Snakk med gruvesjefen som står ved inngangsdøra, og se videoen han har med om Nussir.
- ☐ Snakk med representanten fra Sametinget, som står ved inngangsdøra. Les hva Sametinget sier om gruvedriften i Repparfjorden.
- ☐ Utforsk gruveområdet.
- ☐ Klar for en svømmetur? Følg kabelen ned til bunnen, og se hvordan restmassen påvirker havbunnen.
- ☐ Snakk med marinbiologen for å komme tilbake til Sametinget.

Snakk med marinbiologen.

Hent sand og restmasse, og legg i substansseparatoren (rød ring) for å finne ut hvilke stoffer de inneholder.

Etterarbeid - småskolen

Samtale med elevene om punktene under:

- Basert på informasjonen fra Nussir og Sametingsrepresentanten, hva er fordeler og ulemper ved gruvedriften i Repparfjorden?
- Hvilke konsekvenser får sjødeponering for livet på havbunnen og i havet?

Relevante kompetansemål etter 4.årstrinn:

- samtale om hvorfor det oppstår konflikter i skole- og nærmiljøet, lytte til andres mening og samarbeide med andre om å finne konstruktive løsninger (Samfunnsfag)
- presentere menneskerettigheter og rettigheter som barn har, og reflektere over hvorfor disse rettighetene finnes (Samfunnsfag)
- utforske og gi eksempler på noen sider ved bærekraftig utvikling (Samfunnsfag)
- samtale om identitet, mangfold og fellesskap og reflektere over hvordan det kan oppleves ikke å være del av fellesskapet (Samfunnsfag)
- utforske et naturområde og drøfte bærekraftig bruk av området (Naturfag)
- (...) drøfte hvordan naturressurser kan brukes på en bærekraftig måte (Naturfag)
- utforske og samtale om etiske sider ved menneskers levesett og ressursbruk (KRLE)

Forslag til ressurser og støtte for læreren:

- [Nussir AS](#): Informasjonsfilm om sjødeponering
- [Sametinget](#): "Oppstart av Nussir-gruven bryter norsk lov" (17.08.2021)
- [NRK](#): Nussir-saken: Her er argumentene (23.02.2019)
- [NRK](#): Gull og mineraler i Sameland (samleside)
- [NRK](#): RAHČAN - Ellas opprør (59 min)

*Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø.
Minecraft-innhold: Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.
Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.*

Etterarbeid - mellomtrinnet

Relevante kompetansemål etter 7.årstrinn:

- utforske hvordan mennesker i fortiden livnærte seg, og samtale om hvordan sentrale endringer i livsgrunnlag og teknologi har påvirket og påvirker demografi, levekår og bosettingsmønstre (Samfunnsfag)
- beskrive geografiske hovedtrekk i ulike deler av verden og reflektere over hvordan disse hovedtrekkene påvirker menneskene som bor der (Samfunnsfag)
- reflektere over hvorfor konflikter oppstår, og drøfte hvordan den enkelte og samfunnet kan håndtere konflikter (Samfunnsfag)
- utforske ulike sider ved mangfold i Norge og reflektere over menneskers behov for å være seg selv og for å høre til i fellesskap (Samfunnsfag)
- drøfte hva likeverd og likestilling betyr for et demokrati, og utvikle forslag til hvordan man kan motarbeide fordommer, rasisme og diskriminering (Samfunnsfag)
- utforske hovedtrekk ved historien til samene og de nasjonale minoritetene i Norge og presentere rettigheter samene og de nasjonale minoritetene i Norge har i dag (Samfunnsfag)
- beskrive sentrale hendelser som har ført til det demokratiet vi har i Norge i dag, og sammenligne hvordan enkeltmennesker har mulighet til å påvirke i ulike styresett (Samfunnsfag)
- reflektere over hvordan teknologi kan løse utfordringer, skape muligheter og føre til nye dilemmaer (Naturfag)
- gjøre rede for betydningen av biologisk mangfold og gjennomføre tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nærmiljøet (Naturfag)
- foreslå tiltak for å bevare det biologiske mangfoldet i nordområdene og gi eksempler på betydningen av tradisjonell kunnskap i naturforvaltning (Naturfag)
- utforske og beskrive egne og andres perspektiver i etiske dilemmaer knyttet til hverdags- og samfunnsutfordringer (KRLE)
- reflektere over eksistensielle spørsmål knyttet til menneskets levesett og levekår og klodens framtid (KRLE)
- gjøre rede for hva menneskerettighetene innebærer for ytringsfrihet, religionsfrihet og religiøse minoriteters situasjon i Norge (KRLE)

Undersøk og reflekter:

- Basert på informasjonen fra Nussir og Sametingsrepresentanten, hva er fordeler og ulemper ved gruvedriften i Repparfjorden?
- Se dokumentaren RAHČAN - Ellas opprør (link under ressurser). Reflekter over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet, og samtidig er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst.

Forslag til ressurser og støtte:

- [Nussir AS](#): Informasjonsfilm om sjødeponering
- [Sametinget](#): “Oppstart av Nussir-gruven bryter norsk lov” (17.08.2021)
- [NRK](#): Nussir-saken: Her er argumentene (23.02.2019)
- [NRK](#): Gull og mineraler i Sameland (samleside)
- [NRK](#): RAHČAN - Ellas opprør (59 min)

Etterarbeid - ungdomstrinnet

Undersøk og reflekter:

- Se videoen fra Nussir AS og les tilsvaret fra Sametinget (link fra personene i spilloppdraget). Diskuter i klassen fordeler og ulemper med gruvedrift. Hvordan fremstilles videoen til Nussir?
- Se dokumentaren RAHČAN - Ellas opprør (link under ressurser). Reflekter over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet, og samtidig er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst.
- Se NrK-serien “Vi lover et helvete” (12 år). Serien handler om Daniel og Elin, som møtes helt tilfeldig og blir stormforelsket. Når de oppdager at de står på hver sin side av en identitetskamp og en opprivende gruvekonflikt i Utfjord i Finnmark, da blir det problemer. Bruk serien som utgangspunkt for å drøfte utnyttelse av naturressurser.

Relevante kompetansemål etter 10.årstrinn:

- drøfte hvordan framstillinger av fortiden, hendelser og grupper har påvirket og påvirker folks holdninger og handlinger (Samfunnsfag)
- utforske hvordan teknologi har vært og fremdeles er en endringsfaktor, og drøfte innvirkningen teknologien har hatt og har på enkeltmennesker, samfunn og natur (Samfunnsfag)
- reflektere over likheter og ulikheter i identiteter, levesett og kulturuttrykk og drøfte muligheter og utfordringer ved mangfold (Samfunnsfag)
- gjøre rede for årsaker til og konsekvenser av sentrale historiske og nåtidige konflikter og reflektere over om endringer av noen forutsetninger kunne ha hindret konflikten (Samfunnsfag)
- utforske og beskrive hvordan menneske- og urfolksrettigheter og andre internasjonale avtaler og samarbeid har betydning for nasjonal politikk, menneskers liv og likestilling og likeverd (Samfunnsfag)
- gjøre rede for forforskningen av samene og de nasjonale minoritetene og urettferdigheten de har blitt utsatt for, og reflektere over hvilke konsekvenser det har hatt og har på individ- og samfunnsnivå (Samfunnsfag)
- reflektere over hvordan mennesker har kjempet og kjemper for forandringer i samfunnet og samtidig har vært og er påvirket av geografiske forhold og historisk kontekst (Samfunnsfag)
- beskrive ulike dimensjoner ved bærekraftig utvikling og hvordan de påvirker hverandre, og presentere tiltak for mer bærekraftige samfunn (Samfunnsfag)
- gi eksempler på og drøfte aktuelle dilemmaer knyttet til utnyttelse av naturressurser og tap av biologisk mangfold (Naturfag)
- gi eksempler på samers tradisjonelle kunnskap om naturen og diskutere hvordan denne kunnskapen kan bidra til bærekraftig forvaltning av naturen (Naturfag)
- identifisere og drøfte aktuelle etiske problemstillinger knyttet til menneskerettigheter, bærekraft og fattigdom (KRLE)
- utforske og reflektere over situasjonen til urfolk i den engelskspråklige verden og i Norge (Engelsk)

Forslag til ressurser og støtte:

- [NRK](#): TV-serie: “Vi lover et helvete”
- [Nussir AS](#): Informasjonsfilm om sjødeponering
- [Sametinget](#): “Oppstart av Nussir-gruven bryter norsk lov” (17.08.2021)
- [NRK](#): Nussir-saken: Her er argumentene (23.02.2019)

*Ressursarkene er utviklet av Kari Midtsund Nordbø.
Minecraft-innhold: Eirik Hodne og Lemet Máhtte Eira Sara.
Prosjektansvarlig: Line Reichelt Føreland.*

- [NRK](#): Gull og mineraler i Sameland (samleside)
- [NRK](#): RAHČAN - Ellas opprør (59 min)